

РЕШЕНИЕ

№ 2

гр. Русе, 04.01.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – РУСЕ в публично заседание на двадесет и трети декември през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател: Антоанета Атанасова

при участието на секретаря Вероника Якимова
като разгледа докладваното от Антоанета Атанасова Гражданско дело № 20214500100421 по описа за 2021 година

Ищцата Н. П. П. твърди, че на 6.09.2016 г. пострадала като пътник в лек автомобил „Нисан Алмера“ с ДК № *****, управляван от съпруга ѝ П. В. П. по път II-51 гр. Бяла, обл. Русе- гр. Попово, обл. Търговище, в посока гр. Бяла. ПТП се случило при следните обстоятелства: около 18:40 автомобилът , в който пътувала достигнал землището на с. Бистренци, обл. Русе в района на км 9+250. По същия път, но в противоположна посока – към гр. Попово се движил управляваният от Г. М. М. л. а. „Рено Сценик“ с ДК № *****. Пътното платно било двупосочно, с по една лента за движение във всяка посока, разделени една от друга с единична прекъсната линия. По неустановени причини в един момент автомобилът „Нисан Алмера“, управляван от съпруга ѝ П. П. променил посоката си на движение вляво и излязъл в лентата за насрещно движение, по която се движел автомобилът „Рено Сценик“. Между двете превозни средства се състоял челен кос удар, който за „Рено Сценик“ настъпил в предната му челна лява част /в областта на предния фар, лявата част на предната броня, лявата част на предната престилка, преден капак и преден ляв калник/, а за автомобила „Нисан Алмера“ в предната му дясна част /в областта на десния фар, дясната част на предната броня и дясната част на предната престилка/.

За това ПТП било образувано ДП № 4703/2016г. по описа на ОП Русе, по което било установено, че причина за произшествието били действия на П. П.- навлизане на лек автомобил „Нисан Алмера“ в лентата за насрещно движение. ДП приключило с влязло в сила постановление за прекратяване на наказателното производство.

Ищцата твърди още, че вследствие на удара и възникналите инерционни сили с висок интензитет П. П. получил тежки травматични увреждания, несъвместими с

живота. От своя страна ищцата получила множество тежки увреждания в областта на главата, тялото и левия долен крайник. При извършените й обстойни прегледи след транспортирането й в МБАЛ Русе АД било установено, че получила разкъсно-контузни рани по главата, вкл. и по лицето, както и по тялото, кръвонасядане в дясна слепоочно-теменна област на главата, разкъсване на опоръка на тънките черва на три места, разкъсване на тънките черва на две места, колекция от кръв в коремната кухина, счупване на лява голямо пищялна кост като тези увреждания били резултат от действието на твърди тъпи предмети и могли да бъдат получени при ПТП на 6.09.2016 г. Същите причинили на ищцата разстройство на здравето, временно опасно за живота и трайно затрудняване на движенията на ляв долен крайник за срок повече от 30 дни.

В резултат на получените при произшествието сериозни увреждания на здравето, ищцата изпаднала в безсъзнание непосредствено след инцидента. Приета била по спешност в МБАЛ Русе с диагноза остър перитонит, политравма, контузия на глава, корем, разкъсно-контузни рани по лице, травматична перфорация на тънко черво, фрактура на лява подбедрица. Спешно й била извършена коремна операция- сутура на тънко черво. Престоят й в болничното заведение продължил до 14.09.2016 г. Веднага след това била настанена в Отделение „Ортопедия и травматология“ на МБАЛ „Авис - медика“ ООД Плевен, където й била извършена друга оперативна интервенция – открито наместване на фрактура с вътрешна фиксация. Престоят й там продължил до 22.09.2016 г.

Състоянието й продължавало да бъде тежко и след изписването й от второто болнично заведение. Изпитвала силни болки, стрес и уплаха, че няма да се възстанови. Разчитала на непрекъснатите грижи на други лица. Семейството й се състояло от съпруга й, който починал и двете й деца, които към него момент били на 21 г. и 24 г. Била в невъзможност да се придвижва сама. Повече от два месеца не можела да става, а след това можела да прави само по няколко крачки с патерици. Лицето й било обезобразено. Възстановителният период бил бавен и мъчителен. Изминали повече от 6 месеца докато започне подобряване на състоянието й.

Внезапно загубеното здраве, претърпените болки и страдания засегнали и психиката на ищцата, която често плачела, неможейки да преодолее обстоятелството, че вместо тя да помага на децата си докато учат висше образование, се превърнала в тяхна тежест и то в разцвета на силите си- 46 г. Често и през един продължителен период от време сънувала кошмари, свързани с ПТП-я. Повече от година след инцидента продължавала да се страхува да се качи в лек автомобил, тъй като имала фобия, че може да пострада. Чувствала се потисната и отчаяна, често плачела, защото след преживяното не била същата жена и майка, не била същия човек, не виждала смисъл в нищо.

В резултат на причинените й телесни увреждания от процесното ПТП й били

назначени множество и различни лечения – оперативни, медикаментозни, рехабилитационни, за които заплатила значителни по размер суми, тъй като не всички се покривали от НЗОК.Разполагала обаче с писмени доказателства само за разходи на стойност 212,16 лв. и поради това претендира само тази сума, съставляваща според нея безспорна имуществена вреда.

За това ПТП било образувано ДП № 4703/2016г. по описа на ОП Русе, по което било установено, че причина за произшествието били действия на П. П.- навлизане на лек автомобил „Нисан Алмера“ в лентата за насрещно движение. ДП приключило с влязло в сила постановление за прекратяване на наказателното производство.

Твърди, че за лекия автомобил, с който било причинено ПТП на 6.09.2016 г. имало валидно сключен договор за задължителна застраховка ГО в ответното дружество.

Заявява, че съгласно чл. 380 КЗ предявила пред ЗД „Бул Инс“ АД претенция за заплащане на застрахователно обезщетение, получена на 3.11.2020 г., но до настоящия момент нямало произнасяне по нея.

Претендира ответното застрахователно дружество да бъде осъдено да ѝ заплати 80 000 лв. за неимуществени и 212,60 лв. за имуществени вреди, претърпени от нея от ПТП на 6.09.2016 г., ведно със законната лихва от 24.11.2020 г. до окончателното плащане, разноските в настоящото производство, както и разноски за адвокатско възнаграждение по чл. чл. 38, ал. 2 ЗА.

В срока по чл. 131 ГПК ответникът ЗД „Бул Инс“ АД е депозирал отговор на исковата молба. На първо място заявява, че не е станал причина за завеждане на делото, тъй като ищцата не била изпълнила изискванията на чл. 496 и чл. 498, ал. 3 КЗ и не му била дала възможност да определи размер на обезщетението. Това обстоятелство бил в пряка връзка и с момента, от който според ответника същата можела да претендира законна лихва за забава върху евентуално определените обезщетения за вреди от ПТП. Намира, че ищцата не била изпълнила предвидената в чл. 380 КЗ процедура.

Възразява, че от представените от ищцата писмени доказателства не били видни съпричастността, участието и поведението на самата нея при и по време на настъпилото ПТП. Заявява, че лисват в настоящия случай обвързващите последици съгласно чл. 300 ГПК. Възразява, че ищцата не сочела доказателства и не доказвала, че били спазени и другите задължения от нейна страна като лице, пътуващо в МПС – имала ли е предпазен колан, начин и поведение на пътуване и др. такива. Намира, че ако ищцата би спазила правилата на ЗДвП не би се стигнало до настъпване на вредоносния резултат или най-малкото не би се стигнало до тези последици. При условията на евентуалност заявява и наличие на независимо съпричиняване или независимо съизвършителство, което следвало да бъде отчетено при определяне на

размера на евентуално дължимото обезщетение.

Оспорва размера на претендираното обезщетение за неимуществени вреди, намирайки го за недължимо, евентуално за прекомерно и в противоречие с принципа за справедливост по чл. 52 ЗЗД. Прави възражение за съпричиняване по чл. 51, ал. 2 ЗЗД. Претендира разноски.

След преценка на събраните по делото доказателства, съдът приема за установено следното:

От приложения на л. 9 от делото КП за ПТП с пострадали се установява, че на 6.09.2016 г. около 18:40 часа, по ВП -51 в района на км 9+250гр. Русе- гр. Силистра е настъпило ПТП с участието на лек автомобил „Нисан Алмера“ с ДК № *****, управляван от съпруга й П. В. П. и управляваният от Г.. М. М. л. а. „Рено Сценик“ с ДК № *****. От същия протокол се установява още, че при това ПТП П. П. е починал, а пътуващата в управлявания от него автомобил ищца е получил фрактура на лява подбедрица, кръвоизлив в корема и разкъсна рана на главата.

От приложената на л. 8 застрахователна полица се установява, че лекият автомобил „Нисан Алмера“ с ДК № *****, при управлението на който е настъпило процесното ПТП на 6.09.2016 г., е застрахован със застраховка „Гражданска отговорност“ към момента на катастрофата, при ответното дружество.

По делото е приложена и отправената на 2.11.2020 г.от ищцата към ответното застрахователно дружество претенция по чл. 380 КЗ, по повод на която последното ѝ е изпратило уведомление от 5.11.2020 г. за необходимостта от представяне на допълнителни доказателства.

За процесното ПТП е било образувано ДП № 4703/2016 г. по описа на ОП Русе за престъпление по чл. 343, ал. 1, б. „в“ НК, вр. чл. 342, ал. 1, пр. 3 НК, което на основание чл. 199, ал. 1 и чл. 243, ал. 1, т. 1 вр. чл. 24, ал.1, т. 1 и т. 4 и чл. 243, ал. 4 НПК е прекратено с влязло в сила Постановление от 19.08.2020 г. по описа ан ОП Русе.

Към доказателствения материал са приобщени епикризи от МБАЛ – Русе АД и МБАЛ „АВИС - МЕДИКА“ ООД, както и амбулаторни листи, установяващи получените от ищцата травми вследствие процесното ПТП и проведеното лечение, както и данни за последващото ѝ здравословно състояние, анализирани от вещото лице –съдебно-медицински експерт в приетата по делото комплексна експертиза.

Приложени са 4 бр. касови бележки за закупени консумативи и лекарства от ищцата.

За установяване на търпените от страна на ищца неимуществени вреди са ангажирани гласни доказателства.

Св. М. П. Х. дава показания, че познава Н.П. и съпруга ѝ повече от 20 години.

Били семейни приятели. Изнася данни за обстоятелствата при които узнала за случилото с тях ПТП. Свидетелства, че след катастрофата за първи път видяла Н. в деня на изписването ѝ от болницата, когато със съпруга си дошли от гр. Плевен до гр. Русе, за да я транспортират обратно. Дава показания, че влязла в отделението, за да помогне - да ѝ сложи памперс и да я облече. Въпреки, че не я била виждала само от 10-15 дни според свидетелката това бил видимо друг човек. На главата ѝ имало нещо като чалма, главата била като на дупки, косата нарязана. Н. не можела сама да се облече, помогнали ѝ като ѝ купили и колан за стягане след операцията. На инвалидна количка я транспортирали до автомобила. Имала наранявания в областта на гърдите, които свидетелката видяла докато ѝ помага да се облече. По тялото ѝ имало всякакъв вид синини и натъртвания. Свидетелства още, че транспортирали ищцата от болницата в гр. Русе веднага в „Авис „Медика“ гр. Плевен, защото трябвало да ѝ се направи и операция на крака, тъй като в болницата в гр. Русе ѝ направили само спешните операции. Докато лежала в болницата в гр. Плевен за ищцата се грижела сестра ѝ, която се прибрала от Англия веднага след катастрофата. След като изписали Н. от болницата свидетелката със съпруга ѝ отишли да я приберат, заедно с децата. Качили я дома ѝ на 8 етаж с помощта на стол, който съпругът ѝ взел от работа - бил пожарникар.

След като Н. се прибрала в дома си единственият близък човек, с който искала да контактува била свидетелката. Дава показания, че тя поела изцяло грижите за нея - лична хигиена, обличане, обслужване. Ищцата не можела да се храни заради операцията на червата, приемала предимно бульони и супи. Имало един известен период, в който трябвало да се пролежава заради коремната операция и ходела до тоалетна на подлога. Изправянето ѝ се случило трудно като започнали да я изправят по малко, в началото само за няколко минути, защото на нея ѝ прилошавало. Наложило се да извикат специалист, който да я учи как да се придвижва с патерици, как да става. През периода на възстановяване, ищцата живеела в дома си със синът си В.. Свидетелства, че тя се грижела за нея от сутрин до вечер, помагала ѝ за всичко. Вечер след като се приберял, синът ѝ поемал грижите за нея. Дава показания, че през този период Н. била много разстроена от това, че не е могла да се сбoguва със съпруга си и да присъства на погребението му, тъй като била в болницата. Имала и финансови затруднения, свързани с това, че децата им били студенти. Изпитвала и силни физическите болки. Според свидетелката и към настоящия момент ищцата не се е възстановила напълно. Продължавала да не се храни както трябва, оплаквала ѝ се, че продължава да изпитва болки в корема, кръста и главата. Свидетелства, че Н. след катастрофата вече не е същият човек. Била съсипана от това, че има усещането, че е в тежест на децата си, от постоянните болки, които изпитва и проблемите които има, от уврежданията, които е получила при катастрофата. Имала и проблеми с намирането на обувки, тъй като кракът ѝ е постоянно отекъл.

Св. И.Т.А. дава показания, че с ищцата били колеги от около 20 години. След

катастрофата я видяла за първи път на третия или четвъртия ден, тъй като до тогава състоянието ѝ било много тежко. Свидетелства, че въпреки, че е медицинска сестра останала шокирана като я видяла в реанимацията - отвсякъде висели маркучи, главата ѝ била обинтована, косата подстригана на кичури, явно за да се направят някакви манипулации. Лицето ѝ било обезобразено. Ищцата се разплакала като я видяла. Страдала много от това, че не могла да отиде на погребението на съпруга си. Дава показания, че след като Н. се прибрала в дома си я посещавала, защото не била здравословно и психически добре, а и се налагало да ѝ се правят манипулации, които ѝ били назначени - обезболяващи и други. Свидетелства, че ищцата се чувствала много зле, имала болки в крака, в гърба, главата. Освен тези болки се притеснявала и за психическото си здраве, за това как ще издържа семейството си след като е останала сама. Лицето ѝ било обезобразено и се притеснявала как ще изглежда занапред. Свидетелства, че скоро от клепача □ излязло стъкло, а преди време и от челото □. И към настоящия момент ищцата имала здравословни проблеми, оплаквала се от болки в гърба, световъртеж и непрекъснато ходела на изследвания. Изнася данни, че Н. ѝ споделяла, че когато минават по този път, където се е случила катастрофата, тъй като те били родом от гр. Попово, се разстройвала много. Испитвала страх да се качи в кола, в автобус, даже когато излизали двете и пресичали на пешеходна пътека, Н. ѝ казвала да спрат, за да им дадат път и чак тогава да тръгнат.

Св. В.П.В. – син на ищцата дава показания, че ден или два след катастрофата видял за първи път майка си. До тогава не му давали никаква информация и не го допускали на свиждане поради тежкото ѝ състояние. Когато я видял не могъл да я познае, защото изглеждала много страшно - от нея висели, стърчали маркучи, от носа, от тялото □, прическата ѝ била фрапираща. Майка му била със средно дълга коса, а я заварил с остригана коса, на ивици на места. Свидетелства, че когато ищцата се прибрала от болницата имало нужда някой да се грижи за нея, тъй като тя била като бебе. Наложило се да потърси жена за това, защото не можел да се справи. Трябвало някой, който да я обгрижва в самообслужването, преобличането, къпането, храненето, готвенето. Обърнал се към техни семейни приятели и конкретно към св. М.Х.. Тя се съгласила и поела тези грижи за майка му през деня, а вечер когато се приберял той наглеждал майка си. Заради нараняванията, които тя имала на корема, след изписването □ от болницата, трябвало да яде само супи. Това от своя страна пречело на възстановяването на крака □, защото заради счупването трябвало да яде силна храна. Това непълноценно хранене удължило зарастването на крака □ и възстановяването □ от другите травми.

Свидетелства още, че в болницата в Плевен ѝ сложили имплант на крака и след като я изписали и кракът ѝ зараснал, наели специална жена - рехабилитатор, за да я учи да става и да се движи с патерици, както и да прави упражнения за раздвижване на самия крак. Тази жена свидетелят вземал и връщал до дома ѝ, тъй като майка му не

можела да се движи. Това било до степен, че ако е седнала на масата в хола не можела да стигне на разстояние около метър - два да си вземе чашата или купичката със супа. Не можела да си я пренесе, тъй като с двете ръце държала патерици. Дотолкова била изнемощяла и зависима от друг човек.

Дава показания, че от болките, които изпитвала ищцата и от преживения стрес се нарушил и сънят ѝ. Много често се случвало да се буди в два-три часа, а сутрин когато вече се зазорявало се отпускала и заспивала изнемощяла. Според свидетеля, промяната в майка му след катастрофата била огромна, социалните ѝ контакти били вече силно ограничени, не искала да се среща даже и със семейните им приятели, тъй като срамувала и притеснявала от това, че се е наложило да им бъде в тежест в периода на възстановяване.

Свидетелства, че майка му е медицинско лице и си следи здравословното състояние като наскоро му споделила, че лекарите са ѝ открили аневризма - проблем със сърцето и ѝ казали, че това е от преживения стрес.

Дава показания, че майка му винаги пътува с колан и след катастрофата я е питал дали е била с колан. Тя потвърдила, но това си личало и от нараняванията, които била получила. Дясното ѝ рамо било силно наранено, синьо и в отоци.

Свидетелства, че получените от майка му наранявания от катастрофата в областта на главата, корема и крака и към настоящия момент не са възстановени напълно, защото от лицето ѝ все още излизали стъкла. Последното стъкълце било излязло от десния ѝ клепач преди около месец. И към настоящия момент майка му била с променена прическа в сравнение с преди катастрофата, за да прикрива белезите на главата, които има. Заради операцията на червата и към настоящия момент избягвала тежки храни като месо например. Вечер се оплаквала, че ѝ става тежко, кракът ѝ болял когато се променяло времето. Имплантът все още бил на крака □ и не е премахнат, тъй като майка му я дострашало да се подложи на втора операция.

Във връзка с доказване на механизма на ПТП и получените от пострадалата ищца травми, по делото е изслушана и приета комплексна съдебномедицинска и съдебна автотехническа експертиза. Вещите лица по нея дават следното заключение:

Произшествието е станало през светлата част на деня. Видимостта е била нормална. Движението на превозните средства в района е регулирано с пътни знаци като пътят е прав и хоризонтален. Пътната настилка е едрозърнест асфалт, без повреди и неравности, които биха могли да имат причинна връзка с настъпилото ПТП, мокра към момента на произшествието. Платното в района на ПТП е с две ленти за движение, по една във всяка посока, разделени с маркировъчна линия, широко е 7,1 м.

Механизмът на процесното произшествие според експерта е следния: на 06.09.2016 год. около 18:45 ч. лек автомобил „Нисан Алмера“ с рег.№ *****

управляван от П. П. се е движил по път № 51 (в участъка между Бяла и Попово), по посока към гр. Бяла. По същото време лек автомобил „Рено Сценик“ с рег.№ ***** управляван от Гьокан М. се движил обратната посока. В района на км 9+000, поради действия на П. П. лекият автомобил „Нисан“ навлязъл в лентата за насрещно движение. Според вещото лице вероятно водачът П. е възприел това и е започнал да намалява скоростта. Възникнал е кос, челен кос удар между предните части на автомобилите. Под действието на възникналия ударен импулс л. а. „Нисан“ се е преместил назад и надясно, а л. а. „Рено“ е продължил напред и е навлязъл в десния за него банкет. Двата автомобила са спрели на местата, където са намерени при огледа.

След изследване и анализ на данните в делото експертът заключава, че причина за настъпване на произшествието от технически характер са действия или бездействие на П. П. с органите за управление, в резултат на което л. а. „Нисан Алмера“ с рег. № ***** е навлязъл в лентата за насрещно движение.

Вещото лице дава още заключение, че водачът на л. а. „Рено“ не е имал техническата възможност да предотврати произшествието чрез намаляване на скоростта или спиране, а водачът на л. а. „Нисан“ е имал техническа възможност да предотврати ПТП, ако е управлявал автомобила по такъв начин, че да не навлиза в частта от пътя, предназначена за насрещно движение.

Според експерта – съдебен лекар от представената медицинска документация се установява, че ищцата е получила следните травматични увреждания, които добре отговарят да са получени при процесното ПТП: Счупване на носни кости. Разкъсно-контузно-порезни рани по лицето и по главата в дясно, с наличие на чужди тела в тях. Кръвонасядане в дясна слепоочнотемenna област на главата. Счупване на седмо ребро в дясно. Разкъсване на опоръка на тънките черва на три места, разкъсване на тънките черва на две места и колекция от кръв в коремната кухина, наложили оперативно отваряне на коремната кухина. Счупване на лява голямопещална кост в проксимални край, наложило метална остеосинтеза. Тези травматични увреждания могат да се преценяват по медико-биологичните признаци разстройство на здравето, временно опасно за живота и трайно затрудняване на движенията на ляв долен крайник, за срок повече от тридесет дни. Според вещите лица те са резултат от действието на твърди тъпи и ръбести предмети (включително и натрошени автомобилни стъкла) и добре отговарят да бъдат получени при ПТП на 06.09.2016г., при положение, че същата се е возила на предна дясна седалка в лек автомобил „Нисан Алмера“ с поставен предпазен колан.

Установените травматични увреждания по главата и лицето на ищцата според експертите добре отговарят да бъдат получени от удар в прозореца на предна дясна врата на лек автомобил „Нисан“, а тези на гръдния кош и корема добре отговарят да са получени от притискащото действие на предпазния колан и значителните инерционни

натоварвания. Установеното счупване на голямопищялната кост на левия долен крайник добре отговаря да бъде получено във връзка с инерционните сили и деформациите на купето на лек автомобил „Нисан“, водещи до аксиална компресия в областта на платото на голямопищялната кост.

От заключението се установява още, че след процесното ПТП при ищцата са установени следните патологични процеси, видно от представената медицинска документация:

1. Хипертонична болест. Хипертонично сърце. Аневризма на междупредсърдната преграда без шънт.
2. Пресбиопия. Миопия.
3. Дегенеративни промени по шийни и поясни прешлени. Дискова херния на ниво L4-5. Шийна радикулопатия (Преднокоренчева увреда на ниво C4-Th1 двустранно.). Лумбална радикулопатия (Преднокоренчева увреда на ниво L5-S1 двустранно; Заднокоренчева увреда на ниво S1, S2 двустранно.).
4. Частична аксонална увреда на левия фибуларен нерв.
5. Артрит на лява глезенна става.
6. Вентрална херния.

Патологичните процеси на сърдечно-съдовата система и на очите (т. 1. и 2.) според вещото лице не могат да се свържат с процесното ПТП.

Относно установените дегенеративни промени по хода на гръбначния стълб и свързаната с тях неврологична симптоматика (т. 3) експертът заключава, че не са пряк резултат от процесното ПТП, но същото несъмнено влияе негативно върху протичането на патологичния процес и влошаване на неврологичната симптоматика.

Установената частична аксонална увреда на левия фибуларен нерв (т. 4) според експерта може да се свърже и следва да се приеме, че е усложнение на установеното счупване на лява голямопищялна кост и/или свързаната с него оперативна интервенция.

Установеният артрит на лява глезенна става (т. 5.) е възможно да е свързан със счупването на лява голямопищялна кост, поради това че счупването несъмнено води до промяна в походката и нарушаване на правилното натоварване на ставите на левия долен крайник.

Установената вентрална херния (т. 6) по хода на оперативния цикатрикс е пряко свързана с извършената коремна хирургична интервенция, която е в пряка причинно-следствена връзка с установените травматични увреждания в коремната кухина получени при процесното ПТП.

От заключението е видно, че по отношение на настъпилите травматични

увреждания при ищцата е проведено общо 17 дневно стационарно лечение, по време на което са извършени диагностични изследвания, оперативно лечение, интензивно лечение и медикаментозно лечение. Оперативното лечение се изразява в две оперативни интервенции: 1. Оперативно отваряне на коремната кухина със зашиване на тънки черва и опорък на тънки черва, както и хирургична обработка на раните на главата и лицето (извършена по спешност на 06.09.2016г.); 2. Метална остеосинтеза на счупването на лява голямопищялна кост (извършена планово на 20.09.2016г.). След болничното пролежаване лечението е продължило в домашни условия с препоръки за превръзки през 3 дни, снемане на конците на 14-тия ден и придвижване с помощни средства за период от 45 дни без натоварване и още 45 дни с частично натоварване.

Във връзка с възстановяването на счупването на лява голямопищялна кост са проведени курсове амбулаторни физиотерапевтични процедури като са представени документи за два курса физиотерапия през 2016 г. и 2017 г.

Във връзка с оплаквания от болки в областта на корема, установената вентрална херния и диспептичен синдром са проведени амбулаторни прегледи от хирург (2017 г. и 2019 г.) и гастроентеролог (2021 г.) с назначен хигиенно-диетичен режим, медикаментозно лечение и носене на колан.

Във връзка с оплакванията от болки по хода на гръбначния стълб са проведени амбулаторни прегледи от специалисти по ортопедия и травматология и по неврология, както и рентгенови изследвания и електроневрография (2018г., 2019г. и 2021г.), като е препоръчано обезболяващо медикаментозно лечение и санаториално лечение.

Според експерта при такива увреждания, каквито са установени при ищцата, обичайният основен възстановителен период продължава около 4-6 месеца, след което е възможно да има болки в областта на счупванията за различен период от време – месеци и години, дори и за цял живот, особено при физически натоварвания и промяна в атмосферните условия. Белезите от рани и оперативни интервенции, въпреки че търпят цветова еволюция, остават видими за цял живот. При рани с наличие на стъкла в меките тъкани е обичайно да настъпва спонтанно излизане на чуждите тела и години след инцидента, както съобщава експертизираната. Установената вентрална херния не може да се възстанови спонтанно, като развитието и може да се стационарира или да има прогресивен характер, в зависимост от прилагания хигиенно-охранителен режим.

Въз основа на представената медицинска документация и извършения съдебномедицински преглед, вещото лица дава заключение, че към настоящия момент при ищцата персистират оплаквания от периодично главоболие и напрежение по хода на белезите на челото, болки по хода на гръбначния стълб и болки в левия долен крайник, както и диспептичен синдром. Също така са налице белези от рани по лицето и от оперативни интервенции на предна коремна стена и на леви коляно и подбедрица, както и вентрална херния и артритни промени в лява глезенна става.

При така установената фактическа обстановка съдът прави следните правни изводи:

Предявени са обективно кумулативно съединени иски с правно осн. чл. 432, ал. 1 във вр. чл. 493, ал. 1, т.1 КЗ и чл. 52 ЗЗД и чл. 86 ЗЗД, които са допустими, доколкото във вр. с чл. 498, ал. 3 КЗ е проведена процедурата по чл. 380 КЗ и застрахователят не е определил обезщетение.

Тъй като настъпилото събитие не е било разглеждано от наказателен съд, за да е приложима разпоредбата на чл. 300 ГПК, по основателността на исковите, включително и в частта им за установяване на деянието като непозволено увреждане, гражданският съд ще трябва да изследва, дали са налице всички юридически факти от хипотезиса на чл. 45 ЗЗД и съответно на чл. 432 КЗ.

Непозволеното увреждане (деликтната отговорност) по чл. 45 ЗЗД като източник на задължения и основание за ангажиране на гражданската отговорност на едно лице, представлява фактически състав, който кумулативно включва: (1) деяние - действие или бездействие; (2) вреда; (3) противоправност на деянието; (4) причинна връзка между деянието и вредоносния резултат и (5) вина, която се предполага. Именно ефективното носене и осъществяване на тази отговорност по отношение на пострадалия цели да обезпечи предвидената в законодателството задължителна застраховка "гражданска отговорност на автомобилистите". Следователно, освен наличието на валидно застрахователно правоотношение, каквото не се оспорва, че съществува в настоящия случай, е необходимо да се установят и елементите от фактическия състав на деликтната отговорност, които ответникът отрича.

Съдът счита, че безспорно се установиха всички елементи от фактическия състав на непозволеното увреждане по чл. 45 ЗЗД.

На първо място, от всички данни по делото се установи, че П. В. П. като водач на лек автомобил „Нисан Алмера“ с ДК № ***** е причинил ПТП на 6.09.2016 г. по път II-51 гр. Бяла, обл. Русе - гр. Попово, обл. Търговище, в посока гр. Бяла, при което е пострадала ищцата, която пътувала в управлението от него автомобил.

На второ място, е налице и противоправност на деянието поради нарушаване на общата забрана да не се вреди никому, посочена в императивната правна норма на чл. 45 ЗЗД, изразяваща се конкретно в управление на МПС от П. П. в нарушение на правилата за движение по пътищата по чл. 5, ал. 1, т. 1 от ЗДвП, чл. 8 ал. 1 от ЗДвП, чл. 20, ал. 1 ЗДвП и чл. 16, ал. 1, т. 1 ЗДвП - при движение с управлението от него автомобил по платно за движение с две ленти навлязъл в лентата за насрещно движение като не е било налице нито „изпреварване“, нито „заобикаляне“.

На трето място, от събраните гласни и писмени доказателства, както и от приетата комплексна съдебно-медицинска автотехническа експертиза се установи, че са причинени неимуществени и имуществени вреди на ищцата Н.П., изразяващи се в болки и страдания, породени от претърпените травматични увреждания и свързаните с тях разходи за лечение.

На четвърто място, от комплексната експертиза безспорно се установява пряката и непосредствена причинно-следствената връзка между противоправното поведение на водача на лекия автомобил - неспазване на правилата за движение по пътищата, довело до настъпване на процесното ПТП и възникналите в резултат на удара травматични увреждания у ищцата.

На пето място, е налице и вина на деликвента П. В. П.. Законът урежда в чл. 45, ал. 2 ЗЗД вината при деликтната отговорност с оборима презумция, като приема, че във всички случаи на установено непозволено увреждане - противоправно поведение, вината се предполага до доказване на противното. Предвид наличието на презумпция за вина на деликвента, и обстоятелството, че по делото не са събрани никакви доказателства от ответника за оборването на законовата презумция, вината следва да се счита установена, поради наличието на презумпционните предпоставки за приложение на ал. 2 на чл. 45 ЗЗД, констатиращи по-горе.

Наличието на горните юридически факти, представляващи състава на деликтното правоотношение, наред със сключената валидна застраховка "Гражданска отговорност" с ответника ЗД „Бул Инс“ АД за лекия автомобил лек автомобил „Нисан Алмера“ с ДК № *****, води до еднозначен извод, че са налице всички предпоставки за ангажиране отговорността на ответника, в качеството му на застраховател, по смисъла на чл. 432, ал. 1 КЗ, за заплащане на обезщетение за причинените на Н. П. П. имуществени и неимуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от поведението на застрахования. В тази връзка съдът приема, че предявените искиове срещу ответника за доказани по основание.

При определяне на размера на дължимото обезщетение за неимуществени вреди съобразно разпоредбата на чл. 52 ЗЗД, съдът се ръководи от критерия за справедливост. Понятието "справедливост" е свързано с преценка на конкретни обективно съществуващи в действителността обстоятелства – характерът и тежестта на уврежданията, интензитетът, степента, продължителността на болките и страданията, дали същите продължават или са приключили, както и икономическата конюнктура в страната и общественото възприемане на критерия за "справедливост" на съответния етап от развитие на обществото в държавата във връзка с нормативно определените лимити по застраховка "Гражданска отговорност" на автомобилистите.

От съвкупния анализ на събраните доказателства безспорно се установява, че ищцата е изпитала значителни физически болки от получените травматични увреждания по време на първоначалния възстановителен период, продължил шест месеца, като впоследствие за дълъг период от време е търпяла също болки и страдания макар и с по-нисък интензитет. Претърпяла е две оперативни интервенции, едната от които по спешност с отваряне на коремната кухина. При съобразяване размера на

обезщетението съдът отчита още възрастта на ищцата към датата на произшествието – на 46 г., в активна трудоспособна възраст, констатираните с помощта на специалните знания на вещото лице допълнителни увреждания в здравословното ѝ състояние, намиращи се в причинна връзка с травмите от катастрофата, както че и към настоящия момент тя не е напълно възстановена. Отчитат се и получените белези от рани и оперативни интервенции, които според вещото лице въпреки че търпят цетова еволюция, остават видими за цял живот. Съобразява се и промяната във външния ѝ вид, наложена от белезите по главата. Съдът отчита и неблагоприятното въздействие върху ежедневието на ищцата – обездвижването по време на възстановителния период е възпрепятствало посрещането на битовите и биологични ѝ нужди и изпълнението на функцията ѝ на пълноценен член на семейството, както и пълната ѝ зависимост от чужда помощ за некротък период от време. Доказа се от ангажираните от нея гласни доказателства и че вследствие получените от процесното ПТП увреждания изцяло се е променил начинът ѝ на живот, в т. ч. начин на хранене, социални контакти.

За обезщетяване на така претърпените неимуществени вреди, предвид описания интензитет на болките и тяхната продължителност, периодът, необходим за възстановяване на ищцата, свързаните с възстановяването обичайни сътресения и неудобства в житейски план, за всички тези неблагоприятни последици, настъпили в живота на Н.П. вследствие на катастрофата, съдът намира че е справедливо обезщетението за неимуществени вреди да се определи в размер на 67 000 лв. Тази сума е съобразена и с икономическите условия на живот в страната за съответния период, както и със съдебната практика по присъждане на обезщетения за този вид увреждания. Съдът отчита и съответните нива на застрахователно покритие към релевантния за определяне на обезщетението момент. Към 6.09.2016 г., когато е настъпило процесното ПТП, минималната застрахователна сума по задължителната застраховка "Гражданска отговорност" на автомобилистите за неимуществени и имуществени вреди вследствие увреждане или смърт за всяко събитие, независимо от броя на пострадалите лица, е 10 000 000 лв. (чл. 492, ал. 1 КЗ), а минималната работна заплата за страната е 420 лв.

В посочения размер, според съда, то отговаря на действително претърпените и доказани в настоящото производство от ищцата болки и страдания, както и на тяхната продължителност. Поради това, настоящият състав счита, че исковата претенция за присъждане на неимуществени вреди е основателна и доказана в размер на сумата от 67 000 лева, а в останалата част до пълния претендиран размер на сумата от 80 000 лева, като неоснователна и недоказана следва да бъде отхвърлена.

Претенцията на ищцата за обезщетяване на имуществените вреди е в размер на

212,16 лв. - за лекарства и медицински консумативи, като за възстановяване на тези разходи по делото с исковата молба са представени и приети от съда писмени доказателства касови бонове, обосноваващи нейната основателност в пълния ѝ заявен размер.

Ответникът е въвел своевременно и възражение за съпричиняване, което съдът намира за неоснователно, тъй като от приетата по делото комплексна съдебномедицинска и автотехническа експертиза безспорно се установи, че ищцата е била с поставен предпазен колан. Въпреки разпределената доказателствена тежест, от страна на ответника не са ангажирани никакви доказателства пострадалата със своя начин и

поведение на пътуване да е допринесла по някакъв начин за настъпване на ПТП. Възражението за съпричиняване е защитно по характер и следва да бъде установено пълно и главно от заявлялата го страна, т. е. да е доказано по един категоричен и безспорен начин /Решение № 67/15.05.2014 г. по т.д. № 1873/2013 г. на ВКС, I т.о., Решение № 64/16.05.2019 г. на ВКС по т. д. № 1781/2018 г., II т. о., ТК и др./, каквото доказване в случая не бе проведено. Липсват данни, а и доказателства за твърдяното от застрахователното дружество независимо съпричиняване, респ. независимо съизвършителство.

Основателността на главните претенции обуславят основателността и на акцесорните по чл. 86, ал.1 ЗЗД. Ищецът претендира законна лихва върху обезщетението за неимуществени вреди, считано от 24.11.2020 г.

Съгласно разпоредбата на чл. 429, ал. 3 КЗ ответникът дължи лихва за забава, считано от по-ранната дата от тази на уведомяването му за настъпилото застрахователно събитие и датата на предявяване на застрахователната претенция от увреденото лице. В настоящия случай ищецът е отправил претенцията си до ответника на 2.11.2020 г. като няма данни кога тя е получена от него. По делото обаче е приложено изпратено на 5.11.2020 уведомление от ответното застрахователно дружество до ищцата по повод заведената при него щета, поради което съдът при липсата на други доказателства приема, че претенцията е предявена от ищцата пред ответника на 5.11.2020 г., като не се твърди и не се доказва по-ранна дата на уведомяване от застрахования. Доколкото обаче законна лихва се търси от 24.11.2020 г., то /за да не се допусне произнасяне свръхпетитум/ обезщетенията за неимуществени и имуществени вреди следва да се присъдят, ведно със законната лихва, считано от 24.11.2020 г. до окончателното плащане.

Относно разноските:

С оглед изхода на спора, представените доказателства и своевременно направеното искане и списък по чл. 80 ГПК, в полза ищцата следва да бъдат присъдени сторените от нея разноски в размер на 3547,79 лв., съразмерно на уважената част от исковете.

Оказаната на ищцата от адвокат правна защита и съдействие е при условията на чл. 38, ал. 1, т. 2 ЗАДв, което изрично е посочено в приложеното по делото пълномощно. С оглед изхода на спора и предвид своевременно направеното искане в полза на пълномощника на ищцата следва да се присъди адвокатско възнаграждение съобразно уважения размер на исковете. Цената на предявения иск за неимуществени вреди е 80 000 лв. Минималното адвокатско възнаграждение на оказалия безплатна правна помощ на ищцата адвокат К.Х., съобразно този материален интерес, е 2930 лв – чл. 7, ал. 2, т. 4 от Наредба № 1 от 9.07.2004 г. Искът за неимуществени вреди обаче е уважен за размер от 67 000 лв. и е отхвърлен до пълния му предявен размер от 80 000

лв. Поради това присъденото на адв. К.Х. адв. възнаграждение на основание чл. 38, ал. 2 вр. ал. 1, т. 2 ЗАдв. по иска за неимуществени вреди следва да бъде редуцирано съразмерно на уважената част от иска, т. е. на 2453,88 лв. Предявеният иск за имуществени вреди е уважен в пълния предявен размер и по него на оказалата безплатна правна помощ на ищцата адв. К.Х., съобразно материалния му интерес съгласно чл. 7, ал. 2, т. 1 от Наредба № 1 от 9.07.2004 г., съдът определя възнаграждение в размер на 300 лв. Или общо ответникът следва да заплати на адв. К.Х. 2753,88 лв.

Ответникът също претендира разноски за адвокатско възнаграждение отделно по двата иска. Такива обаче му се следват само по иска за неимуществени вреди, който е уважен, респ. отхвърлен частично. За този иск се претендират 3600 лв. с вкл. ДДС. От страна на пълномощника на ищцата е своевременно въведено възражение за прекомерност, което съдът намира за неоснователно, тъй като възнаграждението от 3600 лв. надвишава само със 70 лв. минимално определения от Наредба № 1 размер, но е с вкл. ДДС. Предвид това, в полза на ответника следва да бъдат присъдени разноски в размер на 585 лв., съразмерно на отхвърлената част от иска за неимуществени вреди.

Мотивиран така, Русенският окръжен съд

РЕШИ:

ОСЪЖДА ЗД „Бул Инс“ АД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: гр. София, район Лозенец, бул. „Джеймс Баучер“ № 87 **ДА ЗАПЛАТИ** на Н. П. П., ЕГН *****, със съдебен адрес: гр. Русе, ул. „Драма“ № 15 **СУМАТА от 67 000 лв.** /шестдесет и седем хиляди лева/ - обезщетение по чл. 432, ал.1 КЗ за претърпените от нея неимуществени вреди – болки и страдания, както и **СУМАТА от 212,16 лв.** – обезщетение по чл. 432, ал. 1 КЗ за претърпените от нея имуществени вреди, вследствие на ПТП от 6.09.2016 г. по път II-51 гр. Бяла, обл. Русе- гр. Попово, виновно причинено от П. В. П., поч. на 6.09.2016 г. като водач на лек автомобил „Нисан Алмера“ с ДК № *****, с когото дружеството е имало сключена застраховка "Гражданска отговорност", **ведно със законната лихва върху главниците, считано от 24.11.2020 г.** до окончателното ѝ изплащане като **ОТХВЪРЛЯ** иска за неимуществени вреди за разликата над 67 000 лв. до 80 000 лв., ведно със законната лихва върху нея, считано от 24.11.2020 г. като **неоснователни**.

ОСЪЖДА ЗД „Бул Инс“ АД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: гр. София, район Лозенец, бул. „Джеймс Баучер“ № 87 **ДА ЗАПЛАТИ** на Н. П. П., ЕГН *****, със съдебен адрес: гр. Русе, ул. „Драма“ № 15 **СУМАТА от 3547,79 лв.** /три хиляди петстотин четиридесет и седем лева и седемдесет и девет стотинки/, представляващи разноски пред настоящата инстанция съобразно уважената част от

исковете на основание чл. 78, ал. 1 ГПК.

ОСЪЖДА ЗД „Бул Инс“ АД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: гр. София, район Лозенец, бул. „Джеймс Баучер“ № 87 **ДА ЗАПЛАТИ** на адвокат К.Х. АК Русе, с адрес на кантората: гр. Русе, ул. „Драма“ № 15 **СУМАТА от 2753,88 лв.** /две хиляди седемстотин петдесет и три лева и осемдесет и осем стотинки/ като пълномощник на Н. П. П., ЕГН *****, представляващи адвокатско възнаграждение за безплатно процесуално представителство по делото, на основание чл. 38, ал.2, във вр. с ал.1, т. 2 от Закона за адвокатурата.

ОСЪЖДА Н. П. П., ЕГН *****, със съдебен адрес: гр. Русе, ул. „Драма“ № 15 **ДА ЗАПЛАТИ** на ЗД „Бул Инс“ АД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: гр. София, район Лозенец, бул. „Джеймс Баучер“ № 87 **СУМАТА от 585,00 лв.** /петстотин осемдесет и пет лева/ разноси в настоящото производство на основание чл. 78, ал. 3 ГПК.

Решението подлежи на обжалване пред Апелативен съд Велико Търново в двуседмичен срок, считано от връчването му на страните.

Съдия при Окръжен съд – Русе: _____